

Zingen: Psalm 119:57 en 58**Gebed****Lezen: Psalm 119:113-128****INLEIDING**

De Statenvertalers hebben het volgende opschrift boven deze Psalm gezet: “Deze psalm wordt opgedeeld in twee en twintig delen of pauzen. In elk deel zijn acht verzen, en elk vers begint in het Hebreeuws met die letter, waarmee het deel betiteld wordt; zo namelijk dat al de verzen van het eerste deel beginnen met Aleph of A. De verzen van de tweede pauze beginnen allen met Beth, B, enz., volgens het Hebreeuwse A B C, uit welke oorzaak enigen onder de geleerden deze psalm genoemd hebben een ABC der godzaligheid. Elk vers van deze psalm begrijpt in zich óf een lof en prijs van Gods Woord, vanwege enige uitnemende hoedanigheid van hetzelfde; óf een betuiging van Davids ongeveinsde liefde tot datzelve; óf anderszins, een gebed om genade om zich daarnaar te mogen schikken; want tot een van deze drie, te weten lof, gebeden of betuiging, kunnen al de verzen van deze psalm gepast worden. En merk dit, dat in elk vers van deze psalm David vermeldt van Gods wet, inzettingen, of ordinantiën, bevelen, getuigenissen, geboden, woord, beloften, wegen, gerichten, Naam, gerechtigheid, waarheid, of iets dergelijks; uitgezonderd alleen in het honderd twee en twintigste vers, in hetwelk hij God tot zijn hulp en bijstand aanroept.”

SAMECH

Vers 113a **H**et gedeelte wat we willen behandelen begint met de titel “Samech”, dat is de 15^e letter uit het Hebreeuwse alfabet. Aan het einde is het Hebreeuwse alfabet opgenomen. David begint het gedeelte met uit te spreken dat hij de kwade ranken haat, maar dat hij Gods wet lief heeft. Met kwade ranken (of takken) wordt bedoeld: de manier van doen van degenen die met alle winden meewaaien en die zoeken twee pezen op hun boog te hebben. Een voorbeeld zien we in 1 Koningen 18:21 waar Elia op de Karmel tot het ganse volk zei: “Hoe lang hinkt gij op twee gedachten? Zo de HEERE God is, volgt Hem na, en zo het Baäl is, volgt hem na. Maar het volk antwoordde hem niet één woord.” Het hinken betekent hier springende op twee takken. Hij beschuldigt hen van twee dingen: I. Dat zij God en Baäl tezamen wilden dienen; II. Dat zij niet besloten, wie van beiden alleen zij zouden aanhangen, dewijl zij wel behoorden geweten te hebben dat er maar één God is. Als wij een kwade rank zijn, en dat zijn we allen van nature, dan dragen we vruchten van de dood, want een kwade boom kan geen goede vruchten voortbrengen. We kunnen Gode niet behagen omdat we in zonden ontvangen en geboren zijn. Alleen als we een nieuw schepsel zijn geworden, in Christus, dan zijn we een goede rank, en brengen we vruchten voort, die van God van eeuwigheid zijn voorbereid (Efeze 2:10). De één dertig, de ander zestig en de ander honderd vond. David haat de vergadering van de boosdoeners (Psalm 26:5), hij haat degenen die op valse ijdelheden acht nemen (Psalm 31:7), hij haat alle leugenpaden (Psalm 119:104), hij haat het doen van de afvalligen (Psalm 101:3). Spreuken 8:13 leert: “De vreze des HEEREN is te haten het kwade, de hovaardigheid, en de hoogmoed, en de kwade weg; Ik haat ook de mond van de verkeerdheden.”

In Psalm 139 zegt David: “Zou ik niet haten, HEERE, die U haten? En verdriet hebben in degenen die tegen U opstaan? Ik haat hen met een volkomen haat, tot vijanden zijn zij mij.” David spreekt hier niet van een onbesuisd haten zonder oorzaak. Hij haatte de goddeloosheid die ze bedreven, en waarmee ze tegen de Heere en tegen hem opstonden. Hij wilde met de bozen en de goddelozen, die schandelijk van de Heere spreken, geen gemeenschap hebben. Later komen we er nog op terug in deze inleiding. Toch had David zijn vijanden lief. Zie maar eens hoe hij met Saul handelt in de spelonk als hij een stukje van zijn mantel afsnijdt. Als het echter gaat om de eer van Gods Naam dan ontzag hij niemand. Gods kinderen dragen het beeld van Christus, Die niet alleen het Lam Gods is, maar ook de Leeuw uit Juda's stam. Allereerst zullen Gods kinderen de zonde in zichzelf haten en zich verfoeien in stof en as vanwege de eigen ongerechtigheden, ze bevinden dat ze vleselijk

zijn, verkocht onder de zonde. Tegelijk zullen ze ook de zonde niet kunnen verdragen in anderen. Dat is geen blinde haat, maar dat is enkel uit liefde, tot hun bekering. Het is alles vrucht van de werking van de Heilige Geest, want uit henzelf komt dat niet voort.

Vers 113b

Tegenover het haten van de kwade ranken staat dat David Gods wet lief heeft. Het woord "wet" komt overeen met hetgeen in Psalm 1:2 staat: "Maar zijn lust is in des HEEREN wet, en hij overdenkt Zijn wet dag en nacht." Er wordt mee bedoeld de gehele leer van Gods beschreven Woord. Het wetboek dat werd voorgelezen toen de Joden uit de ballingschap kwamen (Nehemia 8) bevatte al de boeken van Mozes, waarin de zedelijke wet (de tien geboden), de ceremoniële wetten (de tabernakeldienst met de offeranden) en de burgerlijke wetten waren beschreven. De zedelijke wet is om der overtredingen wil daarbij gesteld totdat het Zaad zou gekomen zijn Wien het beloofd was (Galaten 3:19). Het is de bediening des doods (2 Korinthe 3:7), die de goddelozen is gezet en niet de rechtvaardigen (1 Timotheüs 1:9). De ceremoniële wetten waren een afschaduwing van het volkomen offer van de Heere Jezus Christus, echter het bloed van stieren en bokken kon de zonde niet wegnemen. Alleen het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, kan onze gewetens reinigen van dode werken, om de levende God te dienen (Hebreeën 9:14)! De ceremoniële wetten zijn afgeschaft door het volkomen offer van de Heere Jezus Christus. De tempel met de ark is verwoest en zal nooit meer worden herbouwd (lees Jeremia 3:16 en de kanttekeningen). De burgerlijke wetten gingen over de voorschriften in het dagelijkse leven. In Leviticus 19:1 zegt de Heere: "Gij zult heilig zijn, want Ik, de HEERE uw God, ben heilig." Dat is, leven naar al Mijn wetten en geboden, rakende de zeden, ceremoniën, en burgerlijke rechten. David heeft het gehele Woord van God lief. Hij is in Christus ingelijfd door het ware zaligmakende geloof en zijn inwendige mens, die vernieuwd is door de Heilige Geest, heeft de Heere en al Zijn instellingen lief, zoals ook Paulus een vermaak had in de wet Gods naar de inwendige mens. Lees Romeinen 7 maar eens. De liefde van God was in Davids hart uitgestort, en dat bleek in de liefde voor Gods wet. Ook al bleef David, net als Paulus, vleselijk, verkocht onder de zonde. Toch was hij volkomen in overeenstemming met de wet Gods, namelijk in Christus. De oude mens was gestorven, en dan heeft de verdoemende wet geen heerschappij meer. De letter doodt, doch de Geest maakt levend. Kennen wij dat geheimenis? Niet meer onder de wet, maar onder de genade?

Vers 114

David mocht weten dat de Heere zijn Schuilplaats en Schild was. Hij hoopte op het Woord Gods. Een schuilplaats en een schild hebben we nodig in tijden van gevaren en vervolgingen. David mocht in de schuilplaats van de Allerhoogste zitten, omdat de Heere Zelf zijn Schuilplaats was. En zo mocht hij als type van Christus alle man, die benauwd was en een schuldeiser had en van wie de ziel bitterlijk bedroefd was, verzamelen in de spelonk van Adullam (1 Samuël 22). Adullam betekent toevlucht. De Heere Jezus Christus is dé Adullam voor een volk dat benauwd, een schuldeiser heeft, bedroefd en opgejaagd is. Alleen in Hem zijn we geborgen voor tijd en eeuwigheid. Een waar Christen wordt altijd omringd door vijanden van binnen en van buiten. Niet voor niets wordt gesproken in Efeze 6:11 over het aandoen van de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen van de duivel. Er wordt gesproken over het schild des geloofs, met hetwelk de vurige pijlen van de bozen zullen kunnen worden uitgeblust, over de helm der zaligheid en het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord. Met alle bidding en smeking biddende. In 2 Samuël 22 lezen we van David: "En David sprak de woorden van dit lied tot de HEERE, ten dage als de HEERE hem verlost had uit de hand van al zijn vijanden en uit de hand van Saul. Hij zei dan: De HEERE is mij mijn Steenrots en mijn Burcht en mijn Uithelper. God is mijn Rots, ik zal op Hem betrouwen; mijn Schild en de Hoorn mijns heils, mijn hoog Vertrek en mijn Toevlucht, mijn Verlosser, van geweld hebt Gij mij verlost. Ik riep de HEERE aan, Die te prijzen is, en ik werd verlost van mijn vijanden. Want baren des doods hadden mij omvangen, beken Belials verschrikten mij. Banden der hel omringden mij, strikken des doods bejegenden mij. Als mij bange was, riep ik de HEERE aan, en riep tot mijn God; en Hij hoorde mijn stem uit Zijn paleis, en mijn geroep kwam in Zijn oren." Mogen wij zó hopen op de Heere en Zijn Woord? Mogen we uit ondervinding weten dat de Heere ons verlost

heeft uit onze grootste nood en dood, en dat Hij ons in Christus tot een genadig Vader is geworden? Dan zullen we met David kunnen meezingen: “De Heere is mijn Schuilplaats en mijn Schild.” Buiten Christus is de HEERE een verterend vuur, en is Hij ons een vijand geworden, omdat we Hem verlaten hebben en in vijandschap tegen God en onze naaste zijn gekeerd.

Vers 115

David begeert om de geboden van zijn God te mogen bewaren en roept het daartoe uit: “Wijkt van mij, gij boosdoeners.” Als we in waarheid begeren te wandelen in de wegen van de Heere, dan kunnen we het onmogelijk uithouden met hen die de Heere niet vrezen, in de zin van 2 Korinthe 6:14: “Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen; want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?” Dat is, een juk of gemeenschap met degenen die van ongelijke religie zijn, gelijk de afgodische heidenen waren. Waarmee hij niet allerlei gemeenschap verbiedt, want dat zou strijden met hetgeen hij gezegd heeft 1 Korinthe 5:10, maar alleen zulke gemeenschap, waardoor zij ook tot de gemeenschap van hun afgoderij of andere zonden zouden worden gebracht, of de ongelovigen in hun zonden gesterkt; en is een gelijkenis genomen uit de wet, Deuteronomium 22:10, waar God verbiedt dat zij in het ploegen de os en de ezel zouden samenvoegen. Zie ook 1 Samuël 5:1-2, 1 Koningen 18:21, 1 Korinthe 10:21 en Efeze 5:11. Een bekend spreekwoord zegt: Zeg mij wie uw vrienden zijn en ik zal zeggen wie u bent. Als we een vriend van de wereld zijn, en het met de wereld kunnen uithouden, dan zijn we een vijand van God. Overspelers en overspeelsters, weet gij niet dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is? Zo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand Gods gesteld (Jakobus 4:4). Gods kinderen kunnen ook onmogelijk meer in de zonden leven, al vallen ze er menigmaal in. Ze haten de zonden. Ze zeggen dan met de profeet Jesaja (30:18) “En gijlieden zult voor onrein houden het deksel uwer zilveren gesneden beelden, en het overtreksel uwer gouden gegoten beelden; gij zult ze wegwerpen gelijk een maandstondig kleed, en tot elk van die zeggen: Henen uit”. Maandstondig betekent de maandelijkse baarmoederbloeding, ofwel menstruatie. Het kleed daarmee besmeurd werd weggeworpen. Leven wij nog in de zonden? Houden wij ze heimelijk aan de hand? Of mag het door genade zijn: Henen uit! Onlangs nog lazen we in de krant dat één op de drie christelijke studentes gebruik maakt van anticonceptie. En hoe is het met het gebruik van anticonceptie door mannen gesteld? Het is alles zonde tegen het zevende gebod. Dezer dagen maakt het sinterklaasfeest weer zijn opgang, op menig christelijke of reformatorische (basis)school, en ook binnen de reformatorische gezindte in de gezinnen. Het is afgoderij om kinderen hiermee te betoveren. Het is onmogelijk dat een kind van God zich verkleed als sinterklaas of zwarte piet. Dit toont al aan dat het haaks staat op Gods Woord hieraan wordt meegedaan. Ook van dit ‘feest’ dient gezegd te worden: Henen uit! Wat te denken van de muziek (en dan niet binnen de wereld, maar binnen de kerk)? Onlangs nog werd de appèl- en ontmoetingsdag van de Hersteld Hervormd Jongeren Organisatie (HHJO) op 13 november geopend met de Trompet Voluntary van J. Clarke. Iemand die zich van het leven heeft beroofd. Hij componeerde ook een heel uitgebreide theater ode “Come, come along for a dance and a song.” Is dat de vrucht van een herstelde kerk? Of beter: is dat vrucht van de herstelde band tussen de HEERE en onze ziel door Christus? Wordt er nog tegen gewaarschuwd vanaf de kansels? Worden de zonden nog concreet benoemd? De ogen van de Heere doorlopen de ganse aarde. Er is niets bedekt hetwelk niet zal ontdekt worden, en verborgen hetwelk niet zal geweten worden (Mattheüs 10:26). Als we het alles eens overzien, hoe is het dan met ons gesteld? Kunnen we David en Jesaja nazeggen: Henen uit, wijkt van mij, gij boosdoeners, gij werkers der ongerechtigheid, opdat ik de geboden mijns Gods moge bewaren!?

Vers 116
Vers 117

In de volgende verzen smeekt David om ondersteuning naar de toezegging van de Heere. De Heere heeft gezegd dat allen die op Hem betrouwen niet beschaamd zullen uitkomen. Dat is geen betrouwen wat uit ons vlees voortkomt, maar dat is een betrouwen dat gewerkt wordt door de Heilige Geest en enkel steunt op de Heere en Zijn Woord. David heeft die ondersteuning nodig opdat hij leve, want dan zal hij behouden zijn. Dan zal hij zich in de inzetten Gods vermaken. Je ziet dat we in alles de Heere nodig hebben. Zonder Zijn

ondersteuning is er ook geen vermaken in de inzetten van de Heere. Calvijn vertaalt het woord “vermaken” met “overdenken” en zegt hierbij dat naarmate men meer ervaring heeft gehad van Gods hulp, men zichzelf ook meer zal aansporen om de hemelse leer te overdenken. David kende zijn eigen hart. Dat het een arglistig hart was. Als de Heilige Geest ons heeft geleerd wie God is en wie wij zijn, dan vrezen we voor de majesteit en heiligheid Gods. Kennen we die schrik des Heeren (2 Korinthe 5:11) omdat we tegen God hebben gezondigd? En wat een vrees kan er niet zijn na ontvangen genade, als gezien wordt op de eigen afmakingen. Wat wordt het dan als een wonder beleefd dat de Heere het nog met zo'n dode hond uithoudt. Dat Hij nog geen voleinding heeft gemaakt en ons in de hel heeft geworpen, de verdiende plaats van de goddelozen. Als de wet bij ons op bezoek is gekomen (Galaten 2:19, Leviticus 26:40-41) en door Gods Geest de vervloeking is toegepast en we het toegeëigend en omhelsd hebben, dan zal de Heere door Zijn Geest ook verder gaan en Zichzelf openbaren in Christus als een verzoend God en Vader (Leviticus 26:42). Dan wordt er woning gemaakt in de ziel (Johannes 14:23). Het geloof wordt als gave Gods daarbij geschonken (Efeze 2:8). Het is dan onmogelijk om niet te geloven, want de Heere zegt: “Ik wil en zij zullen.” Dezulken kunnen dan alleen nog leven van de ondersteuning van de Heere en Zijn weldaden. De rechtvaardige zal door zijn geloof leven (Habakuk 2:4) en zich vermaken in de overdenking van Gods Woord.

Vers 118 **I**n vers 118 mag David net als Asaf in Psalm 73 zien op het einde van de goddelozen. De Heere zal ze vertreden die van Zijn inzetten afdwalen. Calvijn schrijft hierbij dat David wil zeggen, dat hoe hun listen hen ook mogen behagen, zij toch niets anders doen dan zichzelf misleiden en liegen. En het was nodig dit hierbij te voegen, opdat wij zouden zien hoe verre weg de meeste mensen als bedwelmd zijn door hun eigen inbeeldingen, en hoe moeilijk het is te geloven wat David hier uitdrukt, namelijk, dat hoe meer zij zichzelf voor wijs en verstandig houden, hoe meer zij zichzelf bedriegen. In het volgende vers zegt hij dat God alle goddelozen van de aarde zal wegdoen als schuim, dat men wegwerpt als nergens toe deugende. Voorbeelden hiervan kunnen we lezen in Spreuken 24:4-5, Jesaja 1:25 en Ezechiël 22:18-22. Met dit beeld wordt een plotselinge en ongedachte verandering aangeduid, als hun ingebeelde heerlijkheid als rook verdwijnt. Overigens moet men opmerken, dat de wraak van God over de bozen niet terstond geopenbaard wordt, zodat zij omkomen, of verdeld worden van de aarde. Maar omdat God, door hen de ene na de andere te verdoen, zich betoont als Rechter van de wereld, en Hij de aarde van hen zuivert, is het niet te verwonderen, dat David op deze wijze spreekt van hun verderf. Gelijk God dus trapsgewijs Zijn oordelen uitvoert, en de straffen vaak uitstelt, totdat Hij ziet, dat de goddelozen misbruik maken van Zijn lankmoedigheid, moeten wij van onze kant ook weten te verwachten, totdat Hij het uitstel van de straf vergoedt door hen zwaarder te straffen.

Vers 120 **D**avid beëindigt dit gedeelte met “Het haar mijns vleses is te berge gerezen van verschrikking voor U, en ik heb gevreesd voor Uw oordelen.” In een biddagpreek over 2 Koningen 22:19-20 schrijft Theodorus van der Groe het volgende: “Dat hij (koning Josia) zijn klederen gescheurd had, gelijk in tijden van berouw, en hoge angst en benauwdheid bij de Joden een gewoonte was, en wij dikwijls in de Heilige Schrift lezen. Zoiets had de vrome Josia ook gedaan, zo terstond als hij de woorden van het wetboek hoorde, vers 11. Waarmee hij dan, ten eerste, zijn uiterste aandoening en ontsteltenis over de woorden van God te kennen gaf, en dat het daaronder eveneens met hem ging als met David: “het haar mijns vleses is te berge gerezen van verschrikking voor U; en ik heb gevreesd voor Uw oordelen”. Ten tweede wilde hij verder hiermee ook betonen zijn diepe ootmoed, en verslagenheid voor de Heere, dat hij alle sieraad, en aards gemak, wellust, hovaardij, enz. voor Hem aflegde (Exodus 33:5), en al zijn koninklijke heerlijkheid en luister voor Hem in het stof wierp, als eertijds de koning van Ninevé, die, in een dergelijke gelegenheid, zijn heerlijk overkleed van zich deed, en zich bedekte met een zak, en neerzat in de as, Jona 3:6, erkennende daarmee de hoogste schuldigheid en strafwaardigheid voor God van hem en zijn volk. En dat zij door hun goddeloosheid alles verbeurd hadden, en enkel door genade nog konden behouden worden.” De kanttekeningen verwijzen ook naar Job 4:15 en zeggen hierbij dat het ook vertaald kan worden met “mijn vlees schudt, beeft, siddert.” Het beeft van

Uw verschrikking, te weten als ik gedenk de grote gestrengheid die Gij over de goddelozen oefent. In deze woorden van David wordt ons dus geleerd om de oordelen van God aandachtig te beschouwen, niet slechts om er zacht en liefelijk door onderwezen te worden, maar ook opdat zij ons met zulk een schrik en afgrijzen zullen vervullen, dat wij er tot waar berouw en bekering door worden bewogen (Calvijn). Het vrezen van de Heere houdt dus heel wat in: enerzijds het vrezen voor Zijn gerichten en oordelen, het vrezen van de instellingen Gods (d.i. het onderhouden en in ere houden van zijn instellingen, zie Leviticus 19:30) en de kinderlijke vreze om Hem lief te hebben en te betrouwen, van ganser harte (Markus 12:30). Als we het hebben over de instellingen Gods, dan wil ik ook de erediensten in de gemeente met name noemen. Niet alleen op de zondag, maar ook doordeweeks op de bid- en dankdagen bijvoorbeeld. Houden wij deze instellingen ook in ere, omdat het instellingen van de Heere zijn? Of werken we gewoon door en komen we alleen 's-avonds naar de kerk. De Heere weet hoe het in dezen met ons is gesteld!

AIN

Vers 121

Het tweede gedeelte van deze inleiding behandelt het gedeelte waarboven "Ain" staat. De **ajien** is de 16^e letter uit het Hebreeuwse alfabet. De letter is verwant aan de letter **O** van het Latijns alfabet. De letter is de eerste letter van de Hebreeuwse naam Emmanuël: **אֵמָנוּאֵל**. De letter betekent in het Hebreeuws oog, hetgeen aldus met de letter **ajien** begint. De letters van het Hebreeuws alfabet komen ook overeen met cijfers, de **ajien** is de Hebreeuwse zeventig. In vers 121 zegt David dat hij recht en gerechtigheid heeft gedaan. We zien dit ook in 2 Samuël 8:15 waar staat: "Alzo regeerde David over gans Israëel, en David deed zijn ganse volk recht en gerechtigheid." In Genesis 18:19 lezen we dit ook waar gesproken wordt van gerechtigheid en gericht: "Want Ik (de HEERE) heb hem (Abraham) gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij de weg van de HEERE houden, om te doen gerechtigheid en gericht; opdat de HEERE over Abraham bringe hetgeen Hij over hem gesproken heeft." De kanttekeningen zeggen daarbij: "Een manier van spreken die vaak in de Heilige Schrift gebruikt wordt, betekende al wat goed en recht is, begrepen in de eerste en tweede tafel van de wet, tot het private of publieke leven behorende." Dit doen van recht en gerechtigheid is vrucht van de geloofsvereniging met Christus en de werking van de Heilige Geest, want in Jeremia 9:24 staat: "Maar die zich beroemt, beroeme zich hierin, dat hij verstaat en Mij kent, dat Ik de HEERE ben, doende weldadigheid, recht en gerechtigheid op de aarde; want in die dingen heb Ik lust, spreekt de HEERE." En in Jeremia 23:5 "Zie, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik de David een rechtvaardige **SPRUIITE** zal verwekken; Die zal Koning zijnde regeren en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde (als een Koning en rechtvaardige Rechter van de ganse wereld, verdoende de goddelozen en behoudende de Zijnen). Samenvattend: het doen van recht en gerechtigheid is vrucht van de Geest van Christus, waardoor de Zijnen geregeerd worden. In het tweede deel van vers 121 staat: "Geef mij niet over aan mijn onderdrukkers". We vinden de uitroep "geef mij niet over" ook in Psalm 27:12. Wat hebben Gods kinderen dit gebed gedurig van node: Leidt ons niet in verzoeking, verlos ons van de boze (Mattheüs 6:13). Hizkia bad de bede "Nu dan, HEERE onze God, verlos ons toch uit zijn hand; zo zullen alle koninkrijken van de aarde weten dat Gij, HEERE, alleen God zijt (2 Koningen 19:19)." Het ging Hizkia om de eer van de Heere, namelijk dat alle koninkrijken van de aarde zouden weten dat de Heere alleen God is.

Vers 122

David vraag verder of de Heere hem borg wil zijn ten goede, of Hij hem zoet en lieflijk wil zijn (kanttekeningen). Dertien keer vinden we het woord "borg" in de Bijbel terug, twaalf keer in het OT en één keer in het NT. Borg kan betekenen "toeverlaat, vesting". De betekenis is veelal "iemand die voor je betaalt als je dat zelf niet kunt, iemand die tussentreedt". Denk aan Juda die borg staat voor Benjamin (Genesis 43:9). In Jesaja 38:14 roept Hizkia uit: "o HEERE, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg." De kanttekeningen schrijven hierbij: "Dat is, stel U tussen mij en mijn krankheid, gelijk zich een borg stelt tussen de schuldeheer en de schuldenaar, om hem te bevrijden dat hij niet in de gevangenis geworpen wordt. Anders: wees mij lieflijk. Of: weef mij af, dat is, strek mijn leven uit totdat ik oud en krachteloos word en door natuurlijke zwakheid sterf, en snijd de draad van mijn leven niet af eer hij ten einde

gelopen is. Een manier van spreken aan de wevers ontleend.” In Hebrëen 7:22 staat: “Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden.” Dit betekent: namelijk dewijl het door een onveranderlijke eed Gods is bevestigd, en derhalve ook onveranderlijk is, en krachtig om ons zalig te maken, gelijk in het volgende verklaard wordt. Borg betekent hier Middelaar Gods en der mensen, gelijk Jezus ook genoemd wordt in Hebrëen 8:6, 9:15 en 12:24. Als we geen Borg voor onze ziel hebben dan zullen we van de tijdelijke gevangenis in de eeuwige gevangenis geworpen worden. Maar als we een Borg hebben voor onze ziel dan zijn we bevrijdt van de banden des doods, dan mogen we delen in de vrijheid van de kinderen Gods. Dan weten we ook waar onze schuld gebleven is, zoals David in Psalm 32 belijdt: “Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. Welgelukzalig is de mens, die de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens geest geen bedrog is.”

Vers 123 **W**at begeert hij Gods nabijheid en ondersteuning te midden van alle aanvallen door het rijk van de duisternis (Saul, Doëg). Zijn ogen zijn bezweken van verlangen naar het heil van de Heere en naar de toezegging van Zijn rechtvaardigheid. Hij verlangde naar bevestiging, naar een rechtvaardige toezegging van de Heere. Hij hoopte alleen op de goedertierenheden van de Heere. Als je ogen bezweken zijn, dan bevindt je je in een benauwde situatie. In Psalm 69:4 vindt je dit terug, waar opgetekend staat: “Ik ben vermoeid van mijn roepen, mijn keel is ontstoken, mijn ogen zijn bezweken, daar ik ben hopen op mijn God.” En ook nog in Psalm 119:82 staat vrijwel hetzelfde als hier in vers 123. Te midden in een situatie van druk, bezwijkt hij van verlangen naar de toezegging van de Heere. Vanuit het gemis roept David tot Zijn God. Een kind van God verkeert meestal meer in het gemis dan in het bezit, al bezit hij Alles. Het is een gang door het dal van de moerbeziebomen (Psalm 84:7). Een gang door het dal met kronkelige paden waarbij je niet ziet wat voorbij de volgende rots op je afkomt. Op het aller onverwachts geeft de Heere dan het oog te vestigen op een Elim, dan mogen ze Hem tot een Fontein stellen. Ook zal de regen hen gans rijkelijk overdekken. In de diepten, daar groeien de mirten.

Vers 124 **D**avid heeft van zichzelf niets. Hij vraagt of de Heere hem de inzettingen van God wil leren en of hij verstandig gemaakt wordt. Alleen als we verstandig gemaakt zijn door de Heere, dan zullen we Zijn getuigenissen kennen. De apostel Paulus schrijft in 1 Korinthe 2:14 “Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden.” Als we een natuurlijk mens zijn, dan verstaan we de woorden Gods totaal niet. We kunnen werken met het Woord, veel kennis bezitten die de duivelen ook hebben, ja de duivelen geloven ook en zij sidderen. Echter het Woord moet door de Heilige Geest worden toegepast en met ons werken. Gods Woord is als een hamer die te morzel slaat, die doodt, en die levend maakt door de Heilige Geest. Wat gaan we roepen tot de Heere om licht en waarheid als we in Christus zijn, omdat we gewaar worden dat we zelf duisternis (vleselijk) en leugen zijn.

Vers 125 **I**n vers 125 klinkt het dan ineens zo wonderlijk: “Ik ben Uw knecht.” In Psalm 88 komen we een doodbrakende tegen vanaf de jeugd, Heman. Heman, een rechtvaardig verklaard en heilig mensenkind door de toegerekende gerechtigheid en heiligheid van Christus, roept het uit aan het begin van deze Psalm: “O HEERE, God mijns heils.” Dat is een wonder van genade als de Heere Zijn werk komt te bevestigen en dat ze de Heere gaan mijnen. We vinden dat ook in Zondag 1 van de Catechismus terug: Wat is uw enige troost, beide in leven en sterven? Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, Die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart, dat zonder de wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet, waarom Hij mij ook door Zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt. Mogen we hier al in waarheid AMEN op zeggen?

Vers 126

In vers 126 zegt David “Het is tijd voor de HEERE dat Hij werke, want zij hebben Uw wet verbroken.” Dat Hij Zijn macht betoont en doet blijken, of dat Hij doet hetgeen dat Hij mij beloofd heeft. Juist in die omstandigheden zegt hij des te meer: “Daarom heb ik Uw geboden lief, meer dan goud, ja meer dan het fijnste goud. Daarom heb ik al Uw bevelen van alles voor recht gehouden; maar alle valse pad heb ik gehaat.” David bidt dat er wraak gedaan zal worden over de goddelozen en bozen, naar dat zij het verdiend hebben, omdat zij zich al te hovaardig en onbeschaamd tegen God hebben verheven. Het is het eigen werk van God om de bozen in toom te houden, ja zelfs zeer streng wraak over hen te doen, als Hij ziet, dat zij de grenzen te buitengaan. Als iemand nu zegt, dat David anders bidt dan door de liefde wordt vereist, dan is de oplossing van die kwestie gemakkelijk, namelijk, dat hier gesproken wordt van de verworpenen, voor wie men geen hoop meer heeft dat zij zich zullen bekeren. Want er is niet aan te twijfelen dat het hart van David door de Geest van wijsheid geleid is geworden. Hier komt nog bij, dat hij niet klaagt over het persoonlijk onrecht dat hem aangedaan was, maar dat hij door een zuivere en oprechte ijver gedreven wordt om het verderf van de goddelozen te wensen. Want hij voert niets anders aan dan het verbreken van de wet, waarmee hij toont, dat niets hem zo dierbaar of kostelijk is dan de dienst van God en het waarnemen van de wet. Als het onrecht, dat ons persoonlijk is aangedaan, de drijfveer is, dan is onze ijver verkeerd en zondig. David kon het niet verdragen dat Gods eer werd aangerand. Tot zover Calvijn.

We leven in een tijd waarin de wet Gods verbroken is. Wat doet het ons? Drukt het ons terneer, net als bij David? Of bij Jeremia die weent over de breuk van Sion (Klaagliederen 3:46-47). Lees ook maar eens Jeremia 9, waarin zoveel overeenkomst te vinden is met hetgeen David in dit behandelde gedeelte optekent. Alle valse pad heeft David gehaat. En wij? Welke paden bewandelen wij?

Is het de koninklijke weg (Numeri 20:17)? Of is het het pad van de zonde? Daarop wandelen wij allen van nature, ook al zijn we godsdienstig en een net oppassend kerkmens. We moeten wederom geboren worden. Als we buiten Christus zijn, ook al hebben we enige ontdekking aan zonden en ongerechtigheden, dan zijn we nog buiten de Vrijstad en binnen het bereik van de bloedwreker. Bekeert u dan, vernedert u onder de krachtige hand Gods. Dat we met Manasse gebracht werden tot de erkenning dat de HEERE, God is. Dan zijn wij een goddeloos mens geworden. Een mens die de dood en de verdoemenis heeft verdiend. Dan kan de HEERE geen kwaad meer doen. Dan zijn wij enkel kwaad geworden, de grootste van de zondaren. We kunnen er over spreken, maar is het beleving? Daar komt het op aan. Het is tijd voor de HEERE dat Hij werke! Dat buiten Christus alle rust ons wordt opgezegd. Mijn ziel doorziet ge uw lot, hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God? Als de Heere ons gaat afsnijden van Adam door de bediening van de wet, dan zal Hij ons ook inlijven in Christus. Dan zal de Morgenster gaan lichten. Als we gans hulpeloos zijn geworden en niemand voor onze ziel zorgt, dan komt Hij, huppelende op de bergen van Bether (Hooglied 2:17). Die dierbare Borg en Middelaar, overbrugt alle kloven die wij niet overbruggen kunnen. Wij liggen van nature als gebonden in de kuil waar geen water is (Zacharia 9:11). Maar, o wonder van genade: de kanttekeningen zeggen hierbij zo heerlijk: “Door het bloed van het verbond worden de gebondenen uitgelaten uit de kuil. In of door de kracht van het bloed van Jezus Christus, waarmee Ik het verbond, met u ingegaan, bevestigen zal, heb Ik, of zal Ik uw gevangenen, die met de banden van de zonden gebonden zijn, verlossen uit de kuil, dat is, uit het geweld van de hel en van de duivel, waaronder zij anders hadden moeten versmachten in een geestelijken dorst, door het gevoelen van de zware toorn Gods die op hen lag.”

Vers 127
Vers 128

Daarom heb ik Uw geboden lief, meer dan goud, ja, meer dan het fijnste goud. Daarom heb ik al Uw bevelen van alles voor recht gehouden, maar alle valse pad heb ik gehaat. David besluit dit gedeelte met een Amen: Daarom, daarom! Het zal waar en zeker zijn, dat ik U lief heb, dat ik Uw woord en getuigenissen lief heb. Alsof hij zei: “Ik laat niet Uw geboden lief te hebben, al worden zij van de bozen vernietigd; maar ik heb ze des te meer lief.” David mag vol zijn van de liefde van God die in zijn hart is uitgestort. Alles van deze aarde vergaat, maar hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen, dat Gij

gewrocht hebt voor degenen die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid van de mensenkinderen! (Psalm 31:20).

We gaan afronden. Wat is het Woord van God toch een oneindige Bron van ware kennis, gerechtigheid en heiligheid. De Heere Jezus Christus, de Kurios, Zaligmaker van zondaren en Gezalfde wordt op elke bladzijde verkondigd. Jezus Christus en Dien gekruisigd. De Vader verheerlijkte Hem: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem! Hebben we Zijn levendmakende stem al gehoord midden in de verlorenheid van ons bestaan? Dan zullen we met David en al de gezaligden roemen in een drie-enige God. Mijn God, ik zal U eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan.

Zingen: Psalm 1: 1 en 2

Hebreeuws alfabet

Enkele vragen om te bespreken:

1. Wat is een kwade rank, en wat is een goede rank?
2. Noem eens een bekend gedeelte uit de Bijbel die hierover gaat? Laten we dit gedeelte ook eens lezen.
3. Wat zijn kwade vruchten en goede vruchten?
4. Hoe worden deze onderscheiden vruchten in de Bijbel ook wel genoemd (Galaten 5)?
5. Lees Leviticus 19:17-18, Prediker 3:8 en Matth. 5:43-44. Waarom haat David dan toch de kwade ranken?
6. Wat wordt verstaan onder recht en gerechtigheid?
7. Wat verstaan we onder de wet?
8. David als type van Christus. Noem enkele voorbeelden uit dit gedeelte?

Medeklinkers

sluit-	letter	naam	klank	transliteratie	getal
	א	Alef	/glottisslag/	'	1
	ב	Bet	/b/ /v/	b / v	2
	ג	Giemel	/g/	g	3
	ד	Dalet	/d/	d	4
	ה	Hee	/h/	h	5
	ו	Waw	/v/	v	6
	ז	Zajien	/z/	z	7
	ח	Chet	/x/	ch	8
	ט	Tet	/t/	t	9
	י	Jod	/y/	j	10
ך	כ	Kaf	/k/ /ch/	k / ch	20
	ל	Lamed	/l/	l	30
ם	מ	Mem	/m/	m	40
ן	נ	Noen	/n/	n	50
	ס	Samech	/s/	s	60
	ע	Ajien	/keelklank/	'	70
ף	פ	Pee	/p/ /f/	p / f	80
ץ	צ	Tsaddie	/ts/	ts	90
	ק	Koef	/k/	k	100
	ר	Reesj	/r/	r	200
	ש	Sjien	/sh/ /s/	sj / s	300
	ת	Taw	/t/	t	400

Zingen: Psalm 56: 5 en 6

Dankgebed